

Site yönetimi tarafından yapılan ücret ödemelerinde gelir vergisi, damga vergisi ve belge düzeni.

Sayı:

B.07.1.GİB.4.07.16.01-120.03[GVK.ÖZ.2017.61]-283385

Tarih:

23/12/2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü

Sayı :49327596-120.03[GVK.ÖZ.2017.61] - 283385

23/12/2019

Konu : Site yönetimi tarafından yapılan ücret ödemelerinde gelir vergisi, damga vergisi ve belge düzeni.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden; ... Site Yönetimi olarak, ... blok ve ... bağımsız bölümden oluşan site bünyesinde çalıştırılan, site müdürü, büro personeli, teknik personel vb. görevlilerin ücretleri ile mali müşavir, avukat, mühendis vb. serbest meslek sahibi gerçek/tüzel kişilerden alınan hizmetler karşılığında yapılan ödemelerin gelir vergisi tevkifatına tabi olup olmadığı, tevkifata dayalı işlemler için muhtasar beyannamelerin elektronik ortamda verilip verilmeyeceği, asansör bakım sözleşmesi, kömür alımına ilişkin sözleşme vb. ile serbest meslek ödemeleri dolayısıyla düzenlenen kağıtların damga vergisine tabi olup olmayacağı hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- 23 üncü maddesinde,

"Aşağıda yazılı ücretler Gelir Vergisinden istisna edilmiştir:

6. Hizmetçilerin ücretleri (Hizmetçiler özel fertler tarafından evlerde, bahçelerde, apartmanlarda ve ticaret mahalli olmayan sair yerlerde orta hizmetçiliği, süt ninelik, dadılık, bahçıvanlık, kapıcılık gibi özel hizmetlerde çalıştırılanlardır.) (Mürebbiyelere ödenen ücretler istisna kapsamına dahil değildir.)",

- 61 inci maddesinde,

"Ücret işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.",

- 65 inci maddesinde,

"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır."

hükümleri yer almaktadır.

Anılan Kanunun 94 üncü maddesinde ise "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." hükmü yer almakta olup, aynı fıkranın (1) inci bendinde, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre, aynı fıkranın nci bendinin (b) alt bendinde ise serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendine göre, ücretleri vergiden istisna edilmesi öngörülen hizmetçiler; özel fertler tarafından evlerde, bahçelerde, apartmanlarda ve ticaret mahalli olmayan sair yerlerde çalıştırılan orta hizmetçisi, bahçıvan, kapıcı, kaloriferci gibi hizmet erbabıdır.

Öte yandan, site yönetici ve denetçisinin kat malikleri dışından seçilmesi halinde, bu kişilere yapılan ödemelerden, Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddelerine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, sitenizde çalıştırılan site müdürü, büro personeli, teknik personel ve blok bakım görevlilerinin hizmetçi kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından, bu kişilere yapılan ücret ödemelerinden, Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddelerine göre vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, hizmet almış olduğunuz mali müşavir, avukat, mühendis vb. serbest meslek erbabına yapılan ödemeler üzerinden, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı tabiidir.

DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisi mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu; 9 uncu maddesinde, bu Kanuna ekli (2) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisinden müstesna olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Mezkur Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I.Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin; "Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/b fıkrasında, maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi tutulacağı; Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "IV.Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (34) numaralı fıkrasında ise, Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen ücretlere ilişkin kağıtların damga vergisinden istisna olduğu hükmüne bağlanmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde,

- Site Yönetiminizin mal ve hizmet alımlarına ilişkin olarak firmalarla veya şahıslar ile yaptığı sözleşmeler özgelge talep formunuz ekinde yer almamakla birlikte, söz konusu sözleşmelerden belli para ihtiva edenlerin 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrası uyarınca,
- Sitenizde çalıştırılan site müdürü, büro personeli, teknik personel ve blok bakım görevlilerinin Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendine göre hizmetçi kapsamında değerlendirilmesinin mümkün bulunmadığı dikkate alındığında, söz konusu personele yapılan ödemeler nedeniyle düzenlenen kağıtların brüt ücret tutarı üzerinden 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrası uyarınca nispi damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, kişiler tarafından serbest meslek erbabına yapılan ödemeler nedeniyle düzenlenen kağıtlar Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtlar arasında yer almadığından, hizmet almış olduğunuz mali müşavir, avukat, mühendis vb. serbest meslek erbabına yapılan ödemeler nedeniyle düzenlenen kağıtlardan damga vergisi aranılmaması gerekmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan düzenleme ile Hazine ve Maliye Bakanlığı vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye yetkili kılınmıştır.

Beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesine ilişkin olarak 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile usul ve esaslar belirlenmiş, 367 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Kurumlar Vergisi mükelleflerine hiçbir hadle sınırlı olmaksızın Kurumlar Vergisi Beyannamesini ve Geçici Vergi Beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu, 376 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de;

Ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen Gelir Vergisi mükelleflerine hiçbir hadle sınırlı olmaksızın,

-Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerini,

-Geçici Vergi Beyannamelerini,

Ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen Gelir Vergisi mükellefleri ile Kurumlar Vergisi mükelleflerine hiçbir hadle sınırlı olmaksızın,

-Muhtasar Beyannamelerini,

-Katma Değer Vergisi Beyannamelerini (1 ve 2 no.lu)

elektronik ortamda gönderme zorunluluğu getirilmiştir.

340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 3568 sayılı Kanun uyarınca çıkarılan tebliğler gereğince aktif büyüklüklerinin veya net satış hasılatlarının (01/01/2019 tarihi itibarıyla aktif toplamı 9.913.000,00 TL veya net satışlar toplamı 19.820.000,00 TL) belli bir tutarın üzerinde olması nedeniyle beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatma zorunluluğu bulunmayan mükelleflerin istemeleri halinde kendi beyannamelerini kullanıcı kodu, parola ve şifre almak suretiyle elektronik ortamda göndermeleri uygun görülmüştür.

15 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile de, 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirlenen esaslar çerçevesinde beyannamelerini elektronik ortamda doğrudan kendileri gönderebilecek mükelleflere ilave olarak, 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu uyarınca çıkarılan tebliğlere göre belirlenen aktif büyüklük ile net satış tutarı ölçüleri şartı aranılmaksızın; muhasebeye ilişkin işlemleri, işletmede bağımlı olarak çalışan ve 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış bulunan meslek mensupları tarafından yerine getirilenler ile herhangi bir hadde ve sınırlamaya tabi olmaksızın, yeminli mali müşavirlerle tam

tasdik sözleşmesi imzalamış olan mükelleflerin bağlı bulundukları vergi dairesinden kullanıcı kodu, parola ve şifre alarak beyannamelerini elektronik ortamda kendilerinin gönderebilecekleri açıklanmıştır.

Yukarıda belirtilen şartları taşıyan mükelleflerin, 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde (Ek:1) yer alan "Elektronik Beyanname Gönderme Talep Formu"nu doldurarak bağlı oldukları vergi dairesine müracaat etmeleri durumunda, kendilerine beyannamelerini elektronik ortamda göndermek üzere kullanıcı kodu, parola ve şifre verilecektir.

Yukarıda belirtilen şartları taşımayan mükelleflerin ise elektronik ortamda göndermek zorunda oldukları beyannamelerini, elektronik beyanname gönderme aracılık yetkisi almış gerçek veya tüzel kişiler vasıtasıyla elektronik ortamda göndermeleri gerekmektedir.

Diğer taraftan, 18/2/2017 tarihli ve 29983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliğinin;

"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" başlıklı 4 üncü maddesinde, "4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin verdiği yetkilere dayanılarak, kesilen vergilerin matrahlarıyla birlikte, sigortalının sigorta primleri ve kazançları toplamı, meslek adları ve kodları ile prim ödeme gün sayılarının Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile elektronik ortamda beyan edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Bu kapsamda;

- a) Vergi kanunlarına göre vergi kesintisi yapmak zorunda olanlar, bir ay içinde yaptıkları ödemeleri veya tahakkuk ettirdikleri kârlar ve iratlar ile bunlardan kestikleri vergileri,
- b) 5510 sayılı Kanuna göre sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini bildirmekle yükümlü olanlar/işverenler, sigortalıların cari aya ait prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini, içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini elektronik ortamda göndermek zorundadırlar."

hükmü yer almaktadır.

Ayrıca "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinin elektronik ortamda bizzat mükelleflerce/işverenlerce gönderilmesi" başlıklı 7 nci maddesinde ise,

"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini;

- a) 30/9/2004 tarihli ve 25599 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 340 Sıra No.lu Vergi Usul

Kanunu Genel Tebliği ve Maliye Bakanlığınca yapılan diğer düzenlemelere göre beyannamelerini elektronik ortamda kendileri gönderme şartlarını taşıyan mükellefler/işverenler,

b) Kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmamakla birlikte vergi kesintisi yapma zorunluluğu bulunanlar/işverenler,

c) Vergi kesintisi yapma zorunluluğu olmamakla birlikte 5510 sayılı Kanun uyarınca çalıştırdıkları sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini beyan etme zorunluluğu bulunan işverenler, elektronik ortamda kendileri gönderebileceklerdir."

hükmü yer almaktadır.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin elektronik ortamda gönderilebilmesi için (a) ve (b) bentlerinde belirtilenlerin 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki "Elektronik Beyanname Gönderme Talep Formu"nu, (c) bendinde belirtilenlerin ise 1 Sıra No.lu Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği ekindeki "Elektronik Ortamda Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Gönderme Talep Formu"nu (Ek-1) doldurarak yetkili vergi dairesine müracaat etmeleri gerekmektedir. Beyannamelerini elektronik ortamda kendileri göndermek için talepte bulunanlara, 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen usul ve esaslara göre yetkili vergi dairesince kullanıcı kodu, parola ve şifre verilecek, Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini elektronik ortamda kendileri gönderme şartlarını taşımayan mükellefler/işverenler, Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini sözleşme düzenlemek suretiyle aracılık yetkisi verilmiş gerçek veya tüzel kişiler vasıtasıyla elektronik ortamda gönderebileceklerdir.

Öte yandan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliğine göre, uygulamaya Kırşehir ili merkez ve ilçelerindeki mükellefler/işverenler için 1/6/2017, Amasya, Bartın ve Çankırı illeri merkez ve ilçelerindeki mükellefler/işverenler için 1/1/2018 tarihinden itibaren başlanılmış olup, diğer illerde ise 1/1/2020 tarihinden itibaren başlanılacaktır.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere Site Yönetiminizin tevkifata tabi iş ve işlemlerine ilişkin olarak verilecek muhtasar beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu bulunmamakla birlikte, istemeniz halinde muhtasar beyannamelerinizin sözleşme düzenlemek suretiyle elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi almış meslek mensubu aracılığıyla elektronik ortamda gönderilmesi mümkündür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.